

Eighth International Olympiad in Linguistics

Stockholm (Sweden), 19–24 July 2010

Team Contest Problem

Consider the following words and their explications taken from a monolingual Mongolian dictionary (*Mongol qelnij tovč tajlbar tol'*, Ulaanbaatar, 1966), given in Roman transliteration:

1. **asaq**: nocoq, gal gerel garaq
2. **bal**: zögijn cecgijn šüüseer bolovsruulaq čiqer amttaj ötgön züjl
3. **bor**: qar cagaan qojor qol'col'dson öngö
4. **büleen**: zöög, qaluun biš, qüjten biš
5. **cagaan**: jumny cas met öngö
6. **cas**: žiqüün cagt agaart usan talstuud bij bolž cav cajm ungaril širgüüdeer buuq agaaryn tundas
7. **čiqer**: tusgaj manžingas jalgaruulan avdag cagaan öngötej bögöod amlag težeelijn talst bodis
8. **davs**:
 - (1) gašunduu qurc amttaj talst bodis, qoolond amt oruulaqad qereglene
 - (2) ustörögč atom n' tömörlögijn atomaar soligdson qimijn bodis
9. **gal**: šataž bajgaa bodisoos garsan qaluun
10. **ideq**: am'tny jumyg qool bolgon qeregleq
11. **kal'ci**: qimijn ünsen maqbod, qöngön cagaan tömörlög
12. **kilogramm**: qünd qöngönij qemžüür, neg mjangan grammtaj tencüü
13. **kofë**:
 - (1) kofëjn mod gedeg qaluun orny modny böörönqij ür
 - (2) ene üreer čanasan und
14. **manan**: usny uur düürsen tungalag bus agaar
15. **mös**: qöldsön us
16. **nocoq**: asaq, šataq
17. **nojton**: quurajn esreg utga, ustaj
18. **nüürs**: mod šataqad bij boloq šataq qatuu züjl
19. **ötgön**: šingenij esreg utga
20. **šaraq**: ideenij züjljig gald tülž bolgoq
21. **šataq**: gal nocoq

22. **šingen:** ötgön gedgijn esreg utga
23. **süü:** am'tny qöqnöös garaq cagaan šaranguj öngötej šingen züjl
24. **talst:** tals бүqij qatuu bodis
25. **tülš:** gald tüleqed zoriulž beltgesen tülee, argal, nüürs zereg jum
26. **und:** uuq jum, undaan
27. **us:** ustörögč qüčiltörögč qojoryn qimijn ceвер nijlel болоq öngögüj, tungalag, šingen züjl
28. **ustaj:** us бүqij
29. **utaa:** jum šataqad garaq nüürsnij narijn širqeg бүqij qööröq züjl
30. **uur:** šingen züjljin qalaqad garaq nojton qij
31. **uuq:** šingen jumyg balgaž zalgiq
32. **qaluun:** bodisyn qödölgöönij tusgaj negen qelber bögööd bodisyn öčüüqen quv' molékul, atomyn qödlöqöd bij болоq ilč
33. **qar:** cagaany esreg, qöö, nüürsnij öngö
34. **qatuu:** zöölön gedgijn esreg utga
35. **qij:** gazryn agaар mandlyg bij bolgogč agaар bije, agaар bodis
36. **qojor:** neg deer negijg nemsen too
37. **qöldmöl:**
 - (1) qöldsön jum
 - (2) qöldöösön amlag idee
38. **qöngön:** qünd gedgijn esreg utga
39. **qöö:** jumand togtson utaa
40. **qool:** ideq težeelijн züjl
41. **qüjten:** qaluun gedegtej esergüüceldsen utga, jumny serüün žiqüünij n'
42. **qünd:** čanar qöngöngüj, žintej
43. **quuraj:** nojton gedgijn esreg utga
44. **žin:**
 - (1) qünd qöngönij qemžee; neg žin n' 16 lan bögööd 600 grammtaj tencene
 - (2) qünd qöngönij bagcaa

* * *

(a) Translate into English:

čiqertej kofè, mjangан žin, neg kilogramm, ötgön manan, qaluun us, qojor utga, quuraj süü, qüjten us, süü uuq, süün qöldmöl, süütej kofè, undny us.

(b) Translate as many Mongolian words from the text as you can.

—Boris Iomdin

English text: Boris Iomdin.

Good luck!